

Sisältö

Lukijalle	6
Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiirin tervehdys	7
Talvisota ja sen taustoja	8
Jatkosota oli jatkoa talvisodalle ja yritys korjata kärsityt vääryydet	12
Nuorimmat ikäluokat joutuivat Lapin sotaan saksalaisia vastaan	19
Vapaudenristin ritarikunnan kunniamerkkejä lokalahtelaisille useita	20
Lokalahden sankarivainajat	31
Lokalahdella jäi nelisenkymmentä sotaorpoa	36
Sotaveteraanit, henkilömatrikkeli	37
Lotat, henkilömatrikkeli	147
Miinanraivaajat, henkilömatrikkeli	152
Ly-määräyksellä sijoitetut ja työvelvolliset, henkilömatrikkeli	153
Talvisodassa olleista Lokalahden miehistä suurin osa taisteli Summassa, "Viipurin portilla"	156
Metsäpirtin Osaston miehet taistelivat kotikonnuillaan talvisodan Taipaleen lohkolla	171
Suomalaiset joutuivat kohtaamaan ylivoimaisen vihollisen Viipurinlahden ratkaisutaisteluissa talvisodan lopulla	175
Jatkosotaan Lokalahden miehet läksivät pää-asiassa JR 56:n riveissä	178
Sota vei <i>Vilho Ahon</i> kolmelle kannakselle ja ulkomeren partaalle Örön linnakesaarelle	199
<i>Samuli Heininen</i> taisteli Kannaksella, Syvärillä, Itä-Karjalassa ja Lapin sodassa	204
Kaksi kertaa aliupseerikouluun määrätyn <i>Olavi Vuorisen</i> onnistui välttää opinnot	210
<i>Salomon Eevan</i> päiväkirja kertoo kesän 1944 kovat puolustus taistelut jääkärien silmin nähtynä	215
Vänrikki <i>Arvo Sainion</i> iskuryhmä taisteli aukot Soutjärven mottiin ja pelasti osasto Vuorensolan tuholta	220
Karhumäki jäi <i>Helli Kiviniemen</i> mieleen harmaana ja hiekkaisena puutalohökkelien kaupunkina	223
<i>Heljä Salosen</i> oli jätettävä palava kotikaupunkinsa Viipuri 18.6.1944	226
<i>Rauha Salonen</i> muonitti miehiä Katanpäässä ja Virolahdella, kutoi sukkaa ja valvoi vihollisen ilmaliikennettä paukkupakkasilla	231
Kerran nähtiin lentokone ja joskus kuului pörinää, <i>Hannu Muntila</i> ja <i>Oiva Laine</i>	234

Talvisodan kovat pakkaset ja yli lentävät vihollisen pommarit syöpyivät pikkulotan mieleen, <i>Eila Ranta</i>	236
Rintamalla myös harrastettiin	241
<i>Anto Aaltonen</i> teki sotareissulla reliefejä	247
”Se on luojan sallima, jos täältä selvitään kunnialla” eli kenttäpostia jatkosodan ajalta	248
Vähä-Tammiston <i>Yrjö Virtanen</i> lähetti paketteja rintamalle	252
Kansanhuolto piti huolen väestön toimeentulosta ja maan talouden toimimisesta	255
Anatoli poltteli käyrää piippuaan ja sai turpiinsa tarkastavalta kersantilta; <i>Aini Virtanen</i> sotavangeista	260
Anatoli oli erinomaisen hyvä juurikasaumojen kaivelija; <i>Pentti Pietilä</i> sotavangeista	262
Alhaalla lentävät pommikoneet ja sotavankien silmitön nälkä jäivät <i>Heikki Penkkalan</i> mieleen	264
Väättästen inkeriläisvangeista toinen loikkasi Ruotsiin ja toinen kaatui Suomen puolesta; <i>Antti Väättänen</i> sotavangeista	268
Muistelmia sodanajan Heikkalasta, <i>Leevi Heikkala</i>	270
Päämajan meritiedusteluelimellä moottorivenelaivue Uudessakaupungissa	273
Elämää Lokalahdella sodan aikana, <i>Keijo Laine</i>	274
Luovutetulta alueelta muuhun Suomeen 407.000 evakkoa	280
Aseiden kätkenän taustaa	284
Aseiden hajavarastointia myös Lokalahdella	286
Rauhanehtojen mukaan Suomi joutui raivaamaan miinat Suomenlahdelta. Myös Lapissa riitti raivaamista saksalaisten jäljiltä	292
<i>Paul Rantanen</i> raivasi miinoja itäisellä Suomenlahdella	294
Lokalahden Lotta-Svärd; Lottien toiminta keskittyi juhlien järjestämiseen, mutta kummankin sodan aikana arkiset työt nousivat etusijalle	295
Kotirintamalotat, henkilömatrikkeli	308
Lokalahden Suojeluskunta; Moni lokalahtelainen talvi- ja jatkosodan taistelija sai sotilaallisen peruskoulutuksen suojeluskunnassa	327
Lokalahden ”Vapaudenpatsas” kirkkomaalla	347
Lähteet	349
Lämmin kiitos tukijoille	351
Lokalahdella aktiivinen talkooryhmä	352